

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény Tárgy: „Javaslat a nem az adott ország területén, hanem más tagállamban letelepedett adóalanyoknak a 77/388/EGK irányelvben biztosított hozzáadottértékadó-visszatérítés részletes szabályainak megállapításáról szóló tanácsi irányelvre”

COM(2004) 728 final – 2005/0807 (CNS)

(2006/C 28/18)

2005. július 20-án az Európai Unió Tanácsa úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 93. cikke értelmében kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fent említett kérdésben.

A munka sürgősségére való tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2005. október 26–27-én tartott 421. plenáris ülésén főelőadót jelölt ki Umberto BURANI személyében, továbbá 79 szavazattal, 1 tartózkodás mellett elfogadta a következő véleményt:

1. Bevezetés: az Európai Bizottság dokumentuma

1.1 2003. októberében az Európai Bizottság dokumentumot adott ki ⁽¹⁾, amelyben visszanyúlt a már 2000 júniusában felvázolt, hozzáadottérték-adóval kapcsolatos stratégiájához. A dokumentum egyik célja az eljárások egyszerűsítése volt. Ezzel összefüggésben az Európai Bizottság egyik későbbi, 2004. októberi dokumentumában ⁽²⁾ három konkrét kezdeményezést javasolt. Ezek közül kettővel ⁽³⁾ az EGSZB már véleményben foglalkozott ⁽⁴⁾, a harmadik jelen dokumentum tárgya.

1.2 A európai bizottsági javaslat célja annak az eljárásnak a meggyorsítása és leegyszerűsítése, amelynek során a nem belföldi illetőségű adóalanyok részére visszatérítik azt a hozzáadottérték-adót, amelyet más belföldi adóalanyok által szállított áruk vagy nyújtott szolgáltatások, illetve belföldre behozott áruk után kellett megfizetniük.

1.3 Az általános szabályozás lényegében nem változik. A valódi előrelépést az a javaslat jelenti, amely a visszatérítésre jogosultakra vonatkozó adminisztrációs kötelezettségeknek az alapvető leegyszerűsítésére, valamint a kártérítési jogosultság megalapozására vonatkozik olyan esetekben, amikor az illetékes adóhatóságtól érkező kifizetés egy meghatározott időponton túl elhúzódik.

⁽¹⁾ COM(2003) 614 final

⁽²⁾ COM(2004) 728 final

⁽³⁾ „Javaslat tanácsi irányelvre a hozzáadottértékadó-kötelezettségek egyszerűsítése végett a 77/388/EGK irányelv megváltoztatásáról és Javaslat tanácsi rendeletre az 1798/2003/EK rendeletnek az igazgatási együttműködési megállapodások bevezetésének tekintetében történő módosításáról, az egyablakos ügyintézési tervvel és a hozzáadottértékadó-visszatérítési eljárással összefüggésben”

⁽⁴⁾ Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a következő tárgyban: Javaslat tanácsi irányelvre a hozzáadottértékadó-kötelezettségek egyszerűsítése végett a 77/388/EGK irányelv megváltoztatásáról és Javaslat tanácsi rendeletre az 1798/2003/EK rendeletnek az igazgatási együttműködési megállapodások bevezetésének tekintetében történő módosításáról, az egyablakos ügyintézési tervvel és a hozzáadottértékadó-visszatérítési eljárással összefüggésben COM (2004) 728 final. – 2004/0261 (CNS) –2004/0262 (CNS)

1.4 Az irányelvjavaslat 5. cikke az adminisztrációs kötelezettségek leegyszerűsítését szabályozza. Azt irányozza elő, hogy az érintett adóalanyok a szabványos űrlap helyett – melyhez kötelesek mellékelni az eredeti számlákat és vámpapírokat is – **elektronikus úton** nyújtsák be **kérelmüket**. Természetesen a kérelemnek ebben az esetben is számos – az 5. cikkben közelebbről meghatározott – adatot kell tartalmaznia, amelyek lehetővé teszik az adóhatóság számára az igényjogosultság ellenőrzését.

1.5 Kérelmet alapvetően olyan számlával alátámasztott termékvásárlásokra, szolgáltatások igénybevételére vagy importokra lehet benyújtani, amelyeket **egy legalább három hónapig, de legfeljebb egy naptári évig tartó időszak** folyamán eszközöltek. A kérelmet azon naptári év végét követő **hat hónapon belül** kell benyújtani, amelyben az adó felszámíthatóvá válik. Lehetőség van azonban bizonyos körülmények között mind a vonatkoztatási időszak, mind az igénylés határidejének megváltoztatására.

1.6 Annak a tagállamnak az adóhatósága, amelyben a HÉA kifizetésre került, a visszatérítési kérelem benyújtását követő **három hónapon belül** köteles **tájékoztatni döntéséről** a kérelmezőt és **visszatéríteni az esedékes összeget**. Az elutasító határozatokat indokolni kell. A határozat ellen **óvás** nyújtható be az érintett tagállam adóalanyaira érvényes határidőknek és feltételeknek megfelelően. A hatóságok **kiegészítő információkat** is bekérhetnek, de csak a kérelem benyújtását követő három hónapon belül. Ebben az esetben a kifizetés teljesítésének határideje az említett információk megkérésének időpontjától számítódik. A kérelmet, **ha az a meghatározott határidőn belül nem kerül elutasításra, elfogadottnak** kell tekinteni.

1.7 A 1.6. pontnak megfelelően a visszatérítendő összeget a kérelem benyújtásától számított **három hónapon belül** kell **kifizetni**, ennek bármilyen jellegű késedelme esetén a tagállam köteles a kérelmezőnek a visszatérítendő összeg után **havi 1 % kamatot** fizetni.

2. Az EGSZB megjegyzései

2.1 Az érintettek adminisztrációs kötelezettségeit egyszerűsíteni kívánó javaslatok bizonyos számíthatnak az EGSZB támogatására, főként olyankor, amikor – mint a mostani esetben is – az egyszerűsítés egyúttal az államigazgatási gyakorlat szigorításában és a jobb munkaszervezésben is megnyilvánul. Jelen javaslat esetében az egyszerűsítésnek nemcsak az eljárás szigorítása a célja, hanem valóban szükség van rá. Emlékezzünk arra, hogy az Európai Bizottság – ahogy azt az EGSZB már egy ízben kiemelte ⁽⁵⁾ – a három javaslat bevezető indoklásában saját maga is megállapítja: a „visszatérítési eljárás annyira nehézkesnek tűnik, hogy a nagyvállalatok több mint 53,5 %-a részben ezen nehézségeknek betudhatóan nem igényelte azon összegek visszafizetését, amelyekre jogosultak voltak.” ⁽⁶⁾

2.2 Ahogy azt a cím is kifejezi, az irányelv alkalmazható „a nem az adott ország területén, hanem más tagállamban letelepedett” adóalanyokra a végrehajtási rendelkezéseknek megfelelően, valamint az érvényes szabályozásban szereplő ügyletekre.

2.3 Az irányelvjavaslat 5. cikkében eszközölt újítás kiemelten fontos. A cikk előírja, hogy a továbbiakban a visszatérítési **kérelmet** nem papíron (számlák, eredeti vámpapírok és más bizonyító dokumentumok kíséretében), hanem **elektronikus úton kell benyújtani**, valamint utalni kell a szükséges dokumentumokra, melyek már a hatóságok tulajdonában vannak. Az EGSZB természetesen egyetért a javaslattal, azonban megjegyzi, hogy az említett eljárás, ha nem is elektronikus úton, már jelenleg is lehetséges lenne, ha a hatóságok hatékonyabban és szervezettebben működnének.

2.4 Ez utóbbi megjegyzés bár általánosítónak tűnhet, nem az; a következő konkrét üzenetet tartalmazza: ha az irányelv megvalósítása túl hosszú ideig elhúzódna, kívánatos volna, ha az adó- és vámhatóságok ez idő alatt igyekeznének **munkamódszereiket racionalizálni**, és lehetővé tenni az adóalanyok számára, hogy akár papíron, akár elektronikus formában egyszerűsített kérelmet nyújthassanak be.

2.5 Az EGSZB teljes mértékben egyetért a javaslat 6. cikkével ⁽⁷⁾. Elégedetten veszi tudomásul az Európai Bizottság abbéli törekvéseit, hogy a tagállamok számára **szabályozást** tegyen kötelezővé, amely a polgárokkal való kapcsolataik alapját hivatott képezni, függetlenül attól, hogy gazdasági vagy

egyéb szereplőkről van szó. **A közigazgatás kötelessége, hogy a beérkezett kérelmeket mihamarabb feldolgozza.** A szabályozásban meghatározott feldolgozási határidők – főként a közigazgatás számára érvényes három hónapos határidő, amelyen belül sor kell, hogy kerüljön a visszatérítésre, illetve az elutasító határozat megküldésére – megfelelőnek és ésszerűnek tűnnek. Az viszont már más kérdés, hogy vajon mind a huszonöt uniós tagállam számára realizáltak-e. Néhány tagállamban a visszatérítés olyan hosszú ideig tart, hogy a hatékonyság alapvető hiányát feltételezhetjük, amelyet ilyen rövid idő alatt aligha lehet megszüntetni.

2.6 A 8. cikk egyrészt a hatóságok és az adófizetők között fennálló, minden fajta kapcsolatra vonatkozó egyenlőség elvén alapul. Ennek értelmében a közigazgatás a kérelmezőnek **havi 1 % késedelmi kamatot** köteles fizetni, amennyiben a visszatérítésre nem került sor a kérelem benyújtását, illetve a kért pontosítások megtételét követő három hónapon belül. Az EGSZB alapvetően egyetért ezzel, azonban úgy véli, hogy a meghatározott kamatlábat nem lesz könnyű alkalmazni. Emlékeztetnünk kell arra, hogy a havi 1 %-os kamatláb **a kamatos kamattal együtt 12,68 %-os éves kamatot** jelent. Bizonyos országokban azonban a fogyasztóvédelmi törvények határokat szabnak meg, az ezeket meghaladó kamatlábak pedig **uzsorkamatnak** számítanak. Amennyiben egy országban a felső nemzeti határ 12,68 % alatt van, a közigazgatás által fizetendő kamatlábat egy rendelkezés olyan szinten határozná meg, amely egy másik rendelkezés szerint elfogadhatatlan. Az EGSZB ennek alapján azt javasolja, hogy a 8. cikket változtassák meg olyan értelemben, hogy a késedelmi kamat minden országban **azon szabályok szerint** kerüljön megállapításra, **amelyeket az adott ország késedelmes adófizetőkre vonatkozó törvényei határoznak meg.**

2.7 Mindent egybevetve az EGSZB egyetért az irányelvjavaslatban bevezetett alapelvekkel, főként azokkal, amelyek a kérelmezők jogairól szólnak, és amelyek közvetett, de hatékony ösztönzést adnak a közigazgatás munkamódszereinek javításához. Felhívja azonban a figyelmet arra, hogy a rendelkezések megfogalmazásánál több *realizmusra* kell törekedni, és tudatosan figyelni kell arra, hogy a huszonöt tagállamban még igencsak különbözik a fogyasztóvédelem, a hatékonyság és a technikai erőforrások színvonala.

Brüsszel, 2005. október 26.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Anne-Marie SIGMUND

⁽⁵⁾ HL C 267., 2001.10.27.

⁽⁶⁾ COM(2004) 728, 2004.10.29., 1. pont, 7. bekezdés.

⁽⁷⁾ Lásd jelen vélemény 1.6. és 1.7. pontjait.